

© ევროპის საბჭო/ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო, 2012. წინამდებარე თარგმანი შესრულებულია ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა სატრასტო ფონდის ხელშეწყობით (www.coe.int/humanrightstrustfund). სასამართლოსათვის იგი სავალდებულო ხასიათს არ ატარებს. დამატებითი ინფორმაციისათვის იხილეთ საავტორო უფლებების სრული მიმოხილვა მოცემული დოკუმენტის ბოლოს.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

საინფორმაციო შეტყობინება სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალზე #105

თებერვალი, 2008

კოვაჩი (Kovach) უკრაინის წინააღმდეგ - 39424/02

გადაწყვეტილება 7.2.2008 [V სექცია]

1-ელი დამატებითი ოქმის მე-3 მუხლი

ხალხის ნება-სურვილის თავისუფლად გამოხატვა

საპარლამენტო საარჩევნო ოლქში რამდენიმე საარჩევნო უბანში მოწინავე კანდიდატის მიერ მოპოვებული ხმების თვითნებური გაბათილება, რამაც მისი ოპონენტის გამარჯვება გამოიწვია: *დარღვევა*

ფაქტები: განმცხადებელი 2002 წლის საპარლამენტო არჩევნებში კანდიდატი იყო ერთმანდატიან საარჩევნო ოლქში. პირველადი შედეგების მიხედვით მან მოიპოვა ხმათა მცირე უმრავლესობა. მისი მთავარი ოპონენტი იყო ოლქის სახელმწიფო ადმინისტრაციის უფროსი. ამ უკანასკნელის სახელით მოქმედმა დამკვირვებლებმა შეადგინეს ანგარიში, რომელშიც მიუთითეს, რომ უცნობმა პირმა რამდენიმე დამატებითი ბიულეტენი (ათზე ნაკლები) უკანონოდ შეიტანა სამ საარჩევნო უბანზე. ამის საფუძველზე, საოლქო საარჩევნო კომისიამ მითითებულ სამ საარჩევნო უბანზე შედეგები ბათილად ცნო. მან ასევე ბათილად ცნო შედეგები სხვა უბანზე იმ საფუძველით, რომ კომპეტენტური საარჩევნო კომისიის წევრებმა უკანონოდ გახსნეს დალუქული უბანი და იქიდან გამოიტანეს საარჩევნო ოქმების ორიგინალები და რამდენიმე ბათილი ბიულეტენი. ოთხივე საარჩევნო უბანზე განმცხადებელს მოპოვებული ქონდა ხმათა დიდი უმრავლესობა. ამ უბნების მონაცემების გაბათილების შედეგად განმცხადებლის მთავარი ოპონენტი აირჩა პარლამენტის წევრად ამ საარჩევნო ოლქიდან. განმცხადებლის საჩივრის საფუძველზე ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ გააუქმა ხმების ბათილად ცნობის შესახებ გადაწყვეტილება, რადგანაც არ არსებობდა გაცხადებული დარღვევების ან იმის უტყუარი მტკიცებულება, რომ უკანონოდ ჩაყრილი ბიულეტენების რაოდენობა აღემატებოდა თითოეულ საარჩევნო უბანში ხმათა 10%-ს, როგორც ეს ხმათა ბათილობისთვის განსაზღვრული იყო საპარლამენტო არჩევნების შესახებ კანონის („კანონი“) 70-ე ნაწილით. მალევე, საოლქო საარჩევნო კომისიამ კვლავ ბათილად ცნო იმავე ოთხი საარჩევნო უბნის შედეგები, მიუთითა რა რომ დადგენილი დარღვევები, რომლებიც ასევე დააფიქსირეს დამკვირვებლებმა, შეიძლება ჩაითვალოს

„სხვა გარემოებებზე, რამაც შეუძლებელი გახდა ამომრჩეველთა ნების გამოხატვა“, კანონის 72-ე ნაწილის შესაბამისად. ეს გადაწყვეტილება ძალაში დატოვა ცენტრალურმა საარჩევნო კომისიამ და უზენაესმა სასამართლომ, რომელმაც დაადგინა, რომ შესაბამისი საარჩევნო ოლქის ექსკლუზიური უფლებამოსილება იყო დაედგინა აღნიშნული ნორმით გათვალისწინებული „სხვა გარემოებები“.

კანონმდებლობა: წინამდებარე საქმე ეხება არჩევნების შედეგებს, რომელიც გადაიხედა შესაბამისი ეროვნული ორგანოების მიერ. სახელმწიფოს თავისუფალი მოქმედების ფარგლები ამ სფეროში ფართოა, თუმცა ვერ გამოირიცხავს [ადამიანის უფლებათა ევროპული] სასამართლოს მხრიდან იმის შემოწმებას, ხომ არ იყო გადაწყვეტილება თვითნებური. კომპეტენტური სახელმწიფო ორგანოები დაეყრდნენ კანონის 72-ე ნაწილს ოთხი საარჩევნო უბნის შედეგების გაუქმების გადაწყვეტილების მიღებისას. თუმცა, არ არსებობდა სამართლებრივი ნორმა ან ეროვნული პრაქტიკა, რომლითაც განიმარტებოდა, თუ რა ფაქტორები შეიძლება ჩაითვალოს „სხვა გარემოებებზე“ რაც შეუძლებელს ხდის ამომრჩეველების მიერ ნების გამოხატვას“ და ეს გარემოებები მოიცავს თუ არა 70-ე ნაწილით გათვალისწინებულ ერთი პირის მიერ ხმის მრავალჯერ მიცემის სპეციფიურ შემთხვევას. განსახილველი სამართლებრივი ნორმის სიზუსტის ნაკლებობა და საარჩევნო უფლებებისთვის პოტენციური რისკის შექმნა ეროვნული ორგანოების მხრიდან განსაკუთრებული სიფრთხილის გამოჩენას მოითხოვდა. თუმცა, არც საოლქო საარჩევნო კომისიის, არც თანმდევი ცენტრალური საარჩევნო კომისიის და არც უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებებში განხილულა კანონის 70-ე და 72-ე ნაწილებს შორის კოლიზია, ან არჩევნების სხვადასხვა მონაწილეთა სანდოობა. არცერთ გადაწყვეტილებაში არ იყო განმარტებული, თუ რატომ იმოქმედა გაცხადებულმა დარღვევებმა ოთხ საარჩევნო უბანზე კენჭისყრის შედეგებზე ისე, რომ შეუძლებელი გახდა ამომრჩეველთა ნების დადგენა (კერძოდ კი კანონის 70-ე ნაწილის მიზნებისთვის). შესაბამისად, ოთხ საარჩევნო უბანზე კენჭისყრის შედეგების ბათილობის შესახებ გადაწყვეტილება უნდა ჩაითვალოს მოპასუხე სახელმწიფოს მიერ გაცხადებულ ლეგიტიმურ მიზანთან მიმართებით თვითნებურ და არაპროპორციულ ქმედებად.

დადგენილება: დარღვევა (ერთხმად).

41-ე მუხლი - 8 000 ევრო არამატერიალური ზიანის სანაცვლოდ.

© ევროპის საბჭო/ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო
სამდივნოს მიერ მომზადებული ეს მოკლე შეჯამება სავალდებულო არ არის
სასამართლოსთვის

სასამართლო გადაწყვეტილებების მოკლე შეჯამებებისთვის მიჰყევით ბმულს [Case-Law Information Notes](#)

© ევროპის საბჭო/ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლო, 2012

ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს ოფიციალური ენებია ინგლისური და ფრანგული. წინამდებარე თარგმანი შესრულებულია ევროპის საბჭოს ადამიანის უფლებათა სატრასტო ფონდის ხელშეწყობით (www.coe.int/humanrightstrustfund). იგი სასამართლოსათვის სავალდებულო ხასიათს არ ატარებს და არც მის ხარისხზე აკისრებს პასუხისმგებლობას. მოცემული დოკუმენტი შეიძლება ჩამოტვირთულ იქნას ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს HUDOC სასამართლო პრაქტიკის მონაცემთა ბაზიდან (<http://hudoc.echr.coe.int>) ან ნებისმიერი სხვა მონაცემთა ბაზიდან, რომელთანაც სასამართლომ მოახდინა მისი გაზიარება. დასაშვებია თარგმანის რეპროდუქცირება არაკომერციული მიზნებისათვის იმ პირობით, რომ მოხდება საქმის

სრული სახელწოდების ციტირება, მოცემულ საავტორო უფლებების აღნიშვნასა და ადამიანის უფლებათა სატრასტო ფონდზე მითითებით. წინამდებარე თარგმანის ნებისმიერი ნაწილის კომერციული მიზნებით გამოყენების სურვილის შემთხვევაში, გთხოვთ მოგვწეროთ შემდეგ მისამართზე: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.